

НАЦИОНАЛЕН ФОНД
КУЛТУРА

ПРОГРАМА КРИТИКА 2024 г.

ПРОГРАМА „КРИТИКА“ 2024 СЕ ФОКУСИРА ВЪРХУ СЪЗДАВАНЕ НА КРИТИЧЕСКО СЪДЪРЖАНИЕ ЧРЕЗ ПУБЛИКАЦИИ В КНИЖНИ ИЗДАНИЯ, АУДИО-ВИДЕО СЪДЪРЖАНИЕ В РАЗЛИЧНИТЕ КОМУНИКАЦИОННИ КАНАЛИ - РАДИО, ТЕЛЕВИЗИЯ, WEB, ИНТЕРНЕТ САЙТОВЕ, ДИГИТАЛНИ ПЛАТФОРМИ

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. ТЕХНИЧЕСКИ ПАРАМЕТРИ НА КАНДИДАТСТВАНЕТО
2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА
3. СРОКОВЕ
4. РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕТО
5. ДОПУСТИМИ/НЕДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ
6. ДОПУСТИМИ/НЕДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ
7. ДОПУСТИМИ/НЕДОПУСТИМИ РАЗХОДИ
8. НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ
9. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА
10. ПРИЛОЖИМА НОРМАТИВНА УРЕДБА

1. ТЕХНИЧЕСКИ ПАРАМЕТРИ НА КАНДИДАТСТВАНЕТО

Кандидатстването за всяка регулярна програма на Националния фонд „Култура“ (такава, финансирана от държавния бюджет) става през платформата на Националния фонд „Култура“. Изисква се регистрация в раздел „КАНДИДАТСТВАЙ ПО ПРОГРАМА“ на www.ncf.bg

С **Условията за ползване на електронната система на на Националния фонд „Култура“** можете да се запознаете [ТУК](#).

Всички документи, върху които се изисква полагането на подпис от страна на кандидата, се попълват само с квалифициран електронен подпис (КЕП).

За всякакви въпроси, свързани с кандидатстването, може да се ползват каналите за комуникация с Националния фонд „Култура“: **имейл: programs@ncf.bg**

Част от информацията, необходима за кандидатстване по тази Програма, е обща и задължителна за всички програми и налична на сайта на Националния фонд „Култура“, като в текста по-долу е отбелязана като линк. Неспазването на изискванията, упоменати в тези връзки, може да бъде основание за недопускане до участие в кандидатстването по Програмата. Всички кандидати следва да се запознаят с условията и прилежащите документи.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- ✓ Осигуряване на подкрепа за създаването на критическо съдържание;
- ✓ Осигуряване на подкрепа за създаване на критическо съдържание чрез публикации в книжни издания, аудио-видео съдържание в различните комуникационни канали - радио, телевизия, web, интернет сайтове, дигитални платформи;
- ✓ Стимулиране на критическо съдържание в услуга на културния сектор и съвременното му анализиране;
- ✓ Насърчаване и привличане на развиващи се автори (вкл. на студенти, обучаващи се като критици);
- ✓ Привличане на квалифицирани автори, които не са ангажирани активно в професията си.

НАСТОЯЩАТА ПРОГРАМАТА СЕ ОСНОВАВА И Е В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА:

- ✓ Стратегическата рамка за политиката на ЕС за културата;
- ✓ Конвенция на ЮНЕСКО за опазване и насърчаване многообразието от форми на културно изразяване (Решение 2006/515/ЕО на Съвета от 18 май 2006 година);

3. СРОКОВЕ НА ПРОГРАМАТА

КАНДИДАТСТВАНЕ:
20.06.2024 - 12.07.2024

ИНДИКАТИВЕН СРОК ЗА ОЦЕНКА НА
ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ:
ЮЛИ-АВГУСТ 2024

ИНДИКАТИВЕН СРОК ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА
ДОГОВОРИ:
АВГУСТ 2024

ВРЕМЕНИ ОБХВАТ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА
ПРОЕКТИТЕ:
**ДВАНАДЕСЕТ МЕСЕЦА ОТ СКЛЮЧВАНЕ
НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСОВО
ПОДПОМАГАНЕ**

ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ:
**ЕДИН МЕСЕЦ СЛЕД КРАЯ НА СРОКА ЗА
РЕАЛИЗАЦИЯ**

4. РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕТО

ОБЩ РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕТО НА
ПРОГРАМАТА:

- **330 240 лв.**
- Направление „Музика“: **52 838 лв.**
- Направление „Сценични изкуства“: **56 141 лв.**
- Направление „Екранни изкуства“: **59 443 лв.**
- Направление „Визуални изкуства“: **59 443 лв.**
- Направление „Литература“: **102 374 лв.**

МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕ НА
ЕДИН ПРОЕКТ

- **Сценични изкуства 30,000 лв.**
- **Музика 30,000 лв.**
- **Визуални изкуства 30,000 лв.**
- **Екранни изкуства 30,000 лв.**
- **Литература 30,000 лв.**

РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕТО ОТ
НАЦИОНАЛНИЯ ФОНД „КУЛТУРА“ ЗА ПРОЕКТИ
ПОД 15,000.00 лв.

- **Националният фонд „Култура“ може да осигури до 100% от бюджета**
- **Кандидатът не е задължен да осигурява собствен принос**

РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕТО ОТ
НАЦИОНАЛНИЯ ФОНД „КУЛТУРА“ ЗА ПРОЕКТИ
НАД 15,000.00 лв.

- **Националният фонд „Култура“ може да осигури до 80% от бюджета на проекта**
- **Кандидатът задължително осигурява 20% собствен финансов принос от общия бюджет на проекта**

5. КАНДИДАТИ

ДОПУСТИМИ

- ✓ Български културни организации по смисъла на Закона за закрила и развитие на културата;
- ✓ Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство.

НЕДОПУСТИМИ

- ✗ Лица и организации, които са в несъстоятелност или се намират в производство по несъстоятелност, или в процедура по ликвидация;
- ✗ Лица и организации с повече от един проект в настоящата програма;
- ✗ Лица и организации с неизпълнени договорни задължения към Националния фонд „Култура“, с влязъл в сила съдебен акт в последните 3 години;
- ✗ Лица и организации с два одобрени за финансиране проекта през същата календарна година;
- ✗ Лица и организации, дарители на Националния фонд „Култура“;
- ✗ Организации, които са санкционирани за нарушения на разпоредбите на Закона за закрила и развитие на културата;
- ✗ Служители на Националния фонд „Култура“;
- ✗ Членове на Техническата и Експертната комисия по Програмата.

6. ДЕЙНОСТИ

ДОПУСТИМИ

- ✓ Създаване на критическо съдържание и неговото популяризиране (вкл. чрез публикации в книжни издания, аудио-видео съдържание в различните комуникационни канали - радио, телевизия, web, интернет сайтове, дигитални платформи);
- ✓ Адаптиране на съдържание към няколко формата за разпространение и публикуване;
- ✓ Публикуване на критическо съдържание от чуждестранен автор;
- ✓ Дейности, пряко свързани с представянето на критическото съдържание пред различни аудитории;
- ✓ Организиране на дискусии и/или кръгли маси и/или конференции върху културния продукт, обект на проекта, и последващо издаване на сборник към състоялите се събития.

*Изброените по-горе дейности са допустими и за интердисциплинарни и хибридни проекти. Моля, при кандидатстване изберете водещото направление за своя проект.

НЕДОПУСТИМИ

- ✗ Дейности, които предвиждат създаването на съдържание без критически поглед;
- ✗ Дейности, стартирали преди двустранното подписване на договора между Националния фонд „Култура“ и бенефициента;
- ✗ Частично или цялостно реализирани проекти;
- ✗ Дейности, извършени извън посочените срокове за реализация;
- ✗ Проекти, които не са одобрени на предишни конкурси, организирани от Националния фонд „Култура“, с изключение на проектите недопуснати до експертна оценка;
- ✗ Дейности за разходи, финансирани от други източници или по други конкурсни програми на Националния фонд „Култура“;
- ✗ Проекти с липсващи и/или непълни документи;
- ✗ Проекти, включващи дейности с неуредени права, съгласно Закона за авторското право и сродните му права;
- ✗ Проекти, които противоречат на закона, нарушават човешките права или подбуждат към всякакви форми на дискриминация;
- ✗ Проекти, включващи дейности, които подкрепят или са свързани с политически партии и движения или дейността на религиозни организации;
- ✗ Проекти, подкрепени с финансови средства от Министерство на културата по реда на чл. 14, ал.2, т.1 от Закона за закрила и развитие на културата;
- ✗ Дейности, които се изпълняват извън територията на Република България.

7. РАЗХОДИ

ДОПУСТИМИ

- ✓ Разходи за хонорари на екипа, който е ангажиран административно с реализацията на проекта (ръководител, координатор, технически сътрудници и пр.) – до 20% от исканата сума от Националния фонд „Култура“;
- ✓ За възнаграждения за създаване, редакция и корекция на критически текстове и съдържание;
- ✓ За издаване и печат;
- ✓ За графично оформление и изготвяне на визуално съдържание;
- ✓ За представяне на критическото съдържание пред публика (наем на пространства и техника);
- ✓ За разпространение и популяризиране на критическото съдържание (вкл. за реклама, маркетинг);
- ✓ За превод на български език на критическо съдържание от други езици.
- ✓ За пътни, настаняване (хотели, хостели, къщи за гости и други) и дневни пари (размер съобразно Наредба за командировките в страната, само за юридически лица, които могат да командирова физически лица), свързани с реализирането на дейности по проекта/за целите на проекта;
- ✓ За поддръжка на електронни медии – домейн и хостинг (в рамките на договорните отношения с НФК).
- ✓ Разходи, пряко свързани с реализацията на проекта.

НЕДОПУСТИМИ

- ✗ За възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта;
- ✗ За такси за правоучастие;
- ✗ За паркинг, такси, градски транспорт, застраховки;
- ✗ За консултации с ПР агенции и агенции за управление на проекти;
- ✗ За покриване на СМР (строителни - монтажни и ремонтни дейности);
- ✗ За текущи разходи на кандидата (напр. режимни разходи, заплати, създаване на интернет сайт на организацията);
- ✗ За наградни фондове;
- ✗ Разходи за кетъринг;
- ✗ За наем на офис;
- ✗ За закупуване на дълготрайни материални активи (ДМА);
- ✗ За глоби, неустойки и разходи за съдебни процеси;
- ✗ За административни и банкови такси;
- ✗ За поддръжка на МПС;
- ✗ За дейности, извършени преди подписването на договора или несвързани пряко с целта на проекта;
- ✗ За разходи, финансирани по други конкурсни програми на Националния фонд „Култура“ или други източници.
- ✗ Разходи, свързани с политически партии и религиозни институции, включително партийни мероприятия с участието на представители на политически партии и религиозни движения;
- ✗ Разходи по проекти, направени извън посочените срокове за реализация и отчет;
- ✗ За вече реализирани дейности;
- ✗ За разходи извън посочените допустими.

8. НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ

- ✓ Подписано с КЕП Заявление за кандидатстване в конкурса по Програмата във формат *.pdf – Приложение 1. **(задължително)**
- ✓ Подписана с КЕП Бюджетна матрица и Финансова обосновка във формат *.pdf – Приложение 2. **(задължително)**
- ✓ Електронен вариант на Бюджетна матрица и Финансова обосновка във формат *.xls – Приложение 2. **(задължително)**
- ✓ Документи доказващи остойнстването на разходите – оферти, извлечения от каталози, информация от сайта на търговеца, предлагащ услугата или стоката (скрийншот), други приложими документи във формат *.pdf
- ✓ Допълнителни презентационни материали за кандидата – портфолио – във формат *.pdf
- ✓ Представяне на критически материали на основните автори към проекта *.pdf – **(задължително)**
- ✓ Писма за съгласие/участие от участниците, вкл. чужденци (в свободен текст) във формат *.pdf **(задължително)**
- ✓ Писма за съгласие от организации – партньорски, предоставящи пространства и други във формат *.pdf
- ✓ Автобиографии на ръководителя на проекта и основния творчески екип във формат *.pdf **(задължително)**
- ✓ Декларация за собствен принос (при кандидатстване над 15 000 лв.) във формат *.pdf
- ✓ За държавен, общински и регионален културен институт: Акт за създаване на културната организация и документ, доказващ кое е лицето, което представлява организацията във формат *.pdf

ЗАБЕЛЕЖКА: Допустими са материали само на български език. Документите доказващи остойнстването на разходите за разходи, презентационните материали, писмата за съгласие/участие и автобиографиите могат да бъдат и на английски език. За всички други езици задължително трябва да се приложи превод на български, като той не е задължително да бъде легализиран.

9. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

ТЕХНИЧЕСКА КОМИСИЯ	1. Отговаря ли кандидатът на изискванията на нормативните актове и условията на програмата	ДА/НЕ
	2. Съответства ли проектът на задължителните изисквания на програмата	ДА/НЕ
	3. Представени ли са всички документи, съгласно конкурсните условия, и съответстват ли представените документи на задължителните образци	ДА/НЕ
	4. Не са налични недопустими или необосновани разходи в бюджета на съответния проект	ДА/НЕ
ЕКСПЕРТНА КОМИСИЯ	1. Кандидатът демонстрира творчески капацитет за успешна реализация на проекта и възможности за надграждане на този капацитет	20 т.
	2. Проектът разработва ясни стратегии за разпространение на критическия материал	20 т.
	3. Проектът е насочен към специфична аудитория и носи потенциал за привличане на нови публики	20 т.
	4. Проектът се фокусира върху насърчаване и привличане на начинаещи автори	20 т.
	5. Проектът включва план за разширяване с дигитално съдържание	15 т.
	6. Заложените разходи в бюджета са реалистични и оправдани	5 т.
	Максимален брой точки – 100 т. Минимален брой точки за допустимост до финансиране – 60 т.	100 т. 60 т.

ПРОЦЕДУРА ЗА ОЦЕНКА

Оценяването на проектите се осъществява на два етапа. Първият е разглеждане от Техническа комисия – тя проверява дали кандидатите са допустими, дали всички заложили дейности и разходи са допустими и дали всички необходими документи са налични. Ако липсва документ/и, кандидатът се уведомява по електронна поща (тази, с която се е регистрирал в платформата на Националния фонд „Култура“) и има 3-дневен срок да предостави липсващата информация. На този етап не се допуска подаването или подмянето на Приложение 1, както и да се правят съдържателни промени във вече подаденото проектно предложение.

Техническата комисия отбелязва недопустимите дейности и разходи и те служебно се приспадат от бюджета на кандидата. Ако всички необходими документи са представени и останалите изисквания за допустимост са спазени, кандидатът се допуска към Експертна комисия. Тя на свой ред разглежда и поставя точки на всяко проектно предложение (двама експерти оценяват независимо един от друг) според посочените по-горе критерии. При разлика в оценките повече от 20 на сто, председателят на комисията възлага оценяването на трето лице - член на експертната комисия. Окончателният резултат е средноаритметичен от дадените оценки на двамата оценители с по-близки точки.

Проектните предложения ще бъдат разглеждани от комисия в съответното направление по изкуства, в което са подадени.

ВАЖНО:

Посочените на предишната страница критерии са критерии за оценка, а не задължителни елементи за допустимост, те представляват различни тежести в оценката, съгласно целите на Програмата.

След оценката на Експертната комисия, проектите на кандидатите, получили под 60 точки, се предлагат за неодобрене. От останалите Експертната комисия определя по низходящ ред на получените точки проектите, които да предложи за финансиране в рамките на разполагаемия бюджет по програмата, и тези, които предлага за резерва. Окончателното решение за разпределяне на държавната субсидия по Програмата принадлежи на Управителния съвет на Националния фонд „Култура“. Резюметата на одобрените проекти се публикуват на интернет страницата на Националния фонд „Култура“.

Предложените за финансиране проекти се подреждат в последователност според дадената им оценка в низходящ ред до размера на финансирането със средства от Националния фонд „Култура“ по посочените направления в изкуството.

С цел обективност на оценката и предотвратяване на натиск върху работата на комисиите и техният поименен състав не се предоставя на кандидатите по програмата. Ежегодно, в Годишния отчет за работата на Националния фонд „Култура“ на електронната страница на институцията се публикуват имената на всички експерти, участвали в комисиите по оценка на проектите за финансово подпомагане от Фонда, без посочване на конкретната програма или проектите, по които са работили. За оценяването на всички проекти по програмата Националният фонд „Култура“ назначава техническите и експертните комисиони съгласно НАРЕДБА № Н-5 от 27 юни 2007 г.

За отчитане разходването на предоставените средства бенефициентите изготвят и представят финансови и съдържателни отчети в съответствие с изискванията на счетоводното законодателство, условията на конкурсната програма и в сроковете, определени в договора за финансово подпомагане. Указания за отчитане [ТУК](#).

10. ПРИЛОЖИМА НОРМАТИВНА УРЕДБА

Във връзка с настоящата Програма приложими са следните нормативни актове:

- ✓ **Закон за закрила и развитие на културата** ([ТЪК](#))
- ✓ **Наредба** № Н-5/27.06.2007 за условията и реда за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Националния фонд „Култура“ ([ТЪК](#))
- ✓ **Указания** за изпълнение и отчитане на проекти по програми, финансирани от Националния фонд „Култура“ ([ТЪК](#))
- ✓ **Условия** за ползване на електронната система на Националния фонд „Култура“ ([ТЪК](#))
- ✓ **Указания** за прилагане на правила за видимост и комуникация на подкрепата на Националния фонд „Култура“ за проекти в областта на културата и изкуствата ([ТЪК](#))

ВАЖНО:

Неспазването на изискванията, упоменати в тези връзки, може да бъде основание за недопускане до участие в кандидатстването по Програмата. Всички кандидати следва да се запознаят с условията и прилежащите документи.